

Pedagogisch Beleidsplan Gastouderbureau FIJN!

Wat is gastouderopvang?

Gastouderopvang is de opvang van kinderen in de woning van de gastouder (of ,in een enkel geval, in de woning van de (vraag) ouder).

Het kind draait mee in het gezin van de gastouder, waarbij wel rekening gehouden wordt met de opvoedingswensen en levensbeschouwelijke overtuiging van de vraagouders.

De gastouder kan met de vraagouder individuele afspraken maken over de pedagogische invulling van de opvang. De taak van het gastouderbureau ligt hierbij vooral op het scheppen van goede voorwaarden en de begeleiding en bewaking van elke specifieke koppeling.

Gastouders zijn niet in loondienst van het gastouderbureau. Ze melden zich aan bij het gastouderbureau om tegen een vergoeding opvang te leveren aan gastkinderen. Afspraken hierover worden vastgelegd in een overeenkomst tussen gastouder en gastouderbureau.

Gastouders geven zelf aan hoeveel kinderen ze op willen vangen en welke tijden ze beschikbaar zijn. De wet stelt hieraan echter wel enkele eisen m.b.t. de hoeveelheid kinderen en leeftijdsopbouw (zie pag. 3).

Visie gastouderopvang

De gastouder werkt vanuit haar eigen gezinssituatie met een overeenkomst van opdracht aan de vraagouder. Indien de gastouder bij de ouders thuis opvangt werkt zij vanuit de overeengekomen visie, waarden en normen die beide partijen vooraf zijn overeengekomen, tevens volgens de overeenkomst van opdracht die aansluiten bij de visie van Gastouderbureau FIJN!

Met de vraagouder kan de gastouder individueel afspraken maken over de pedagogische invulling van de opvang en de lichamelijke verzorging . De taak van het gastouderbureau ligt hierbij vooral op het scheppen van goede voorwaarden en de begeleiding en bewaking van elke specifieke koppeling.

Kenmerken van de gastouderopvang.

- ✓ De opvang is flexibel en kleinschalig en kan daardoor (voor een groot gedeelte) tegemoet komen aan de specifieke wensen van de vraagouder.
- ✓ De leeftijd van de kinderen kan variëren van 0 jaar tot einde basisschoolleeftijd.
- ✓ De opvang kan in eigen woon- of leefomgeving plaatsvinden.
- ✓ De gastouder voldoet aan de door het gastouderbureau opgesteld selectiecriteria en is geregistreerd in het landelijk register kinderopvang.

Criteria en kwaliteitsbewaking van de opvang

Gastouderbureau FIJN! streeft naar kwalitatief goede opvang. Om die kwaliteit te bewaken heeft het gastouderbureau de volgende werkwijze:

- ✓ De gastouder is minimaal in het bezit van een diploma op MBO-2 niveau helpende/verzorgende of een hieraan gelijkwaardig diploma.
- ✓ De gastouder moet in het bezit zijn van een geldige verklaring omtrent gedrag.
- ✓ De gastouder is in het bezit van een geregistreerd certificaat Eerste Hulp aan kinderen.
- ✓ De gastouder respecteert andere gewoontes, culturen, leefwijzen en opvoedingsideeën en beschikt over goede communicatieve vaardigheden.
- ✓ De gastouder mag maximaal 6 kinderen van 0 tot 13 jaar opvangen. Daarbij worden eigen kinderen tot 10 jaar meegeteld. Het maximale kind aantal hangt af van het aantal kinderen dat opgenomen is in het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen .

De gastouder mag niet meer dan 5 kinderen gelijktijdig opvangen, als deze allemaal jonger dan 4 jaar zijn. Dit is inclusief de eigen kinderen tot 4 jaar van de gastouder.

Er mogen maximaal 4 kinderen van 0 en 1 jaar gelijktijdig aanwezig zijn, waarvan maximaal 2 kinderen van 0 jaar. Dit is ook weer inclusief eigen kinderen van deze leeftijd.

- ✓ De gastouder moet tijdens de opvang terug kunnen vallen op een achterwacht die in geval van calamiteiten binnen 15 minuten aanwezig kan zijn en dient telefonisch goed bereikbaar zijn. De achterwacht is vastgelegd middels een registratieformulier achterwachting. De gastouder dient bij het gastouderbureau deze verklaring ingevuld en ondertekent te hebben wie de achterwacht is.
- ✓ De gastouder laat kinderen nooit zonder toezicht en laat de zorg voor de kinderen niet zonder medeweten van de ouder over aan de zorg van anderen, tenzij er sprake is van een noodgeval.
- ✓ De gastouder is op de hoogte van het pedagogisch beleidsplan van Gastouderbureau FIJN! en is verplicht de opvang aan te bieden volgens dit pedagogisch beleid.
- ✓ De gastouder is op de hoogte van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en heft toegang tot een verkorte versie van deze meldcode middels het digitale Web Portaal.
- ✓ De gastouder is bereid tot samenwerking met Gastouderbureau FIJN! en tot het minimaal bijwonen van tenminste één thema avond/workshop per jaar.
- ✓ De gastouder is door de vraagouder geïnformeerd over waar het kind verzekerd is en welke huisarts/tandarts benaderd dient te worden in dien noodzakelijk. De vraagouder verleent de gastouder vrijheid van handelen m.b.t. het bezoeken van een dokter of tandarts dan wel spoedeisende hulp.
- ✓ Beide partijen zijn verplicht een aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten.
- ✓ De vraagouder dient zich te houden aan de afgesproken breng- en haaltijden, bij afwijken hiervan neemt de vraagouder contact op met de gastouder om te bespreken of het kind langer kan blijven. Indien dit niet het geval is zal de vraagouder moeten zorgen voor een achterwacht die het kind op tijd op kan halen.
- ✓ Met zowel de vraag- als de gastouder wordt een overeenkomst gesloten met betrekking tot afspraken omtrent opvangtijden, vakantie, vrije dagen en ziekte en opzegtermijn.
- ✓ Alvorens de opvang gaat starten, heeft het gastouderbureau samen met de gastouder de te verplichte risico-inventarisatie doorgenomen. Deze zal jaarlijks opnieuw uitgevoerd worden.

Criteria die aan de woning waar de opvang plaatsvindt worden gesteld;

- ✓ Jaarlijks voert het gastouderbureau in elke woning waar opvang plaatsvindt een risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid uit.
- ✓ De gehele opvanglocatie moet altijd rookvrij zijn en er moeten voldoende goed functionerende rookmelders hangen op elke vluchtroute.
- ✓ Voor een optimale luchtkwaliteit adviseert gob FIJN dat in de woning een koolmonoxide melder aanwezig is . daarnaast kan /wordt de woning voldoende geventileerd.
- ✓ Er moeten binnen en buiten voldoende en veilige speelmogelijkheden zijn.
- ✓ Indien er kinderen onder de 1,5 jaar worden opgevangen dient er een aparte slaapruiimte aanwezig te zijn die voldoende rust en ruimte biedt.
- ✓ Wanneer de gastkinderen, met toestemming van de ouder, per auto of fiets vervoerd worden, moeten zij vastzitten in een goedgekeurd stoeltje of gordels. Tevens dient zij een inzittende verzekering te hebben afgesloten.
- ✓ De ruimten in de woning en de eventuele tuin van de vraagouder of gastouder zijn veilig en hygiënisch voor kinderen..
- ✓ De woning van de gastouder is voorzien van veilige bergruimten voor speelgoed, gevaarlijke materialen en vloeistoffen, huishoudelijke en andere elektrische apparatuur.
- ✓ Over eventuele aanwezige huisdieren worden duidelijke afspraken gemaakt en vastgelegd in de risico inventarisatie. De gastouder laat kinderen nooit alleen met de huisdieren.

Risico inventarisatie & gezondheidsbeleid

Ieder jaar wordt er tijdens een huisbezoek een risico inventarisatie afgenomen in en om de woning waar de opvang daadwerkelijk plaatsvindt. De inventarisatie wordt schriftelijk vastgelegd, eventuele risico's omschreven en afspraken gemaakt. Indien nodig wordt er samen met de gastouder of ouder(s) besloten in welke wijze eventuele aandachtspunten aangepast kunnen worden en per wanneer dit gerealiseerd dient te zijn. Tevens worden er afspraken gemaakt betreffende een eventueel gebruik van een balkon en / of lift en aanwezigheid van een of bovenwoning. Een kopie van de risico-inventarisatie wordt opgenomen in het digitale Web Portaal en is voor zowel gastouders als (vraag)ouders inzichtelijk.

Medicijnverstrekking

In principe mogen gastouders geen medicijnen aan een kind toedienen, tenzij de ouder/verzorgende er specifiek om vraagt en door het invullen van het formulier “Medicijnformulier” hier schriftelijk toestemming voor geeft.

Wen periode / Hechtingsproces

Met behulp van een gewenningsperiode proberen vraag- en gastouder ervoor te zorgen dat een kind zich snel veilig en vertrouwd voelt in de nieuwe omgeving. We verwachten van ouders dat ze duidelijke afspraken maken over de wenperiode. Deze periode van wennen is per kind verschillend en hangt van meerdere factoren af. Komt een kind meerdere malen per week dan zal het sneller gewend zijn dan wanneer een kind op flexibel basis één keer per week komt. Tussentijdse ziekte of vakantie heeft in de meeste gevallen invloed op de wenperiode, alsmede de leeftijd van het kind. De gastouder zal dit proces in de gaten houden en met de ouder overleggen indien dit nodig is. Ook betreft zij het gastouderbureau hierin en kan zij om advies vragen.

Niet alleen wennen aan een nieuwe omgeving en regels is van belang, maar ook het zich hechten aan de gastouder speelt een grote rol. Dit kost meestal meer tijd en moet groeien. Dit kan een maand duren, maar soms ook wel 3 tot 4 maanden.

Continuïteit

Kinderen hechten zich aan vertrouwde personen en omstandigheden. Hoe beter het kind zich gehecht heeft, hoe veiliger het zich voelt. We streven daarom naar zo min mogelijk wisselingen in opvangadressen en een zo groot mogelijke regelmaat in de opvang. Het bieden van veiligheid en geborgenheid is belangrijk. Een vaste gastouder gedurende de opvangperiode is dan ook het streven. Het kan echter voorkomen dat i.v.m. de complexe opvangvraag of omdat er geen gastouder beschikbaar is om alle gewenste dagen op te vangen, het kind door meerdere gastouders opgevangen wordt. In sommige gevallen overleggen deze gastouders samen hoe zijn met het kind omgaan. Hierbij worden ouders ook betrokken om zoveel mogelijk structuur aan het kind te bieden.

Andere redenen van een kortere periode opvang bij de gastouder kunnen bijvoorbeeld zijn: verhuizen, baanverlies, veranderde omstandigheden/ wensen.

Privacyreglement

In het totale proces van inschrijving, plaatsing en opvang komen medewerkers en gastouders van Gastouderbureau FIJN veelvuldig in contact met privacygevoelige informatie. Te denken valt hierbij aan persoonsgegevens, salarisgegevens, informatie omtrent personen (zowel kinderen als gezinsleden), etc. Het registreren en inzien van deze informatie is noodzakelijk voor een goede opvang en/of is vereist vanuit de Wet Kinderopvang. Vanzelfsprekend zullen de medewerkers en (gast)ouders van Gastouderbureau FIJN zeer zorgvuldig met deze informatie omgaan en zich hierbij houden aan het privacyreglement zoals dat binnen het gastouderbureau wordt gehanteerd. Zowel medewerkers als

gekoppelde (gast)ouders verbonden aan Gastouderbureau FIJN hebben inzage tot het privacy beleid middels het Web Portaal Portabase.

Pedagogische Visie en beleid Gastouderbureau FIJN

Ieder kind is uniek en moet zich in eigen tempo en daarbij behorende karakter kunnen en mogen ontwikkelen. Gastouders leveren een wezenlijke bijdrage aan de ontwikkeling en welbevinden van het gastkind. Zij moeten in staat zijn een klimaat te scheppen waarbij een gastkind zich veilig en vertrouwd voelt en met plezier kan spelen en ontwikkelen. Aandacht en respect voor het gastkind als individu zijn in deze niet meer dan vanzelfsprekend. Een gastouder biedt een omgeving, waarin een gastkind kan opgroeien tot een evenwichtig, zelfstandig en uniek persoon met respect voor anderen en zichzelf. De ouders/verzorgers blijven echter te allen tijde eindverantwoordelijk.

Kwaliteit is doorslaggevend voor de effecten die kinderopvang heeft op de ontwikkeling van kinderen. Ouders moeten er van op aan kunnen dat het goed zit met die kwaliteit. Het pedagogische beleidsplan van Gastouderbureau FIJN! biedt ouders en gastouder inzicht in de pedagogisch grondbeginselen die wij als gastouderbureau van belang achten en vormt dan ook de leidraad voor de dagelijkse omgang met uw kinderen. Gastouderbureau FIJN! hecht er waarde aan daarvoor in gesprek te blijven met ouders en gastouders.

4 pedagogische doelen

Sinds 1 januari 2005 is de Wet kinderopvang van kracht. In deze wet wordt onder andere aangegeven wat de overheid verstaat onder kwaliteit in de kinderopvang: 'Verantwoorde kinderopvang is kinderopvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige omgeving'.

Voor de pedagogische onderbouwing van de Wet kinderopvang, is gekozen voor de opvoedingsdoelen van professor J.M. A. Riksen-Walraven, te weten:

- ✓ ***Emotionele veiligheid***
- ✓ ***Persoonlijke competentie***
- ✓ ***Sociale competentie***
- ✓ ***Normen en waarden***

Deze basisdoelen zijn er op gericht om het kind te laten ontwikkelen tot een zelfstandig en evenwichtig persoon en zijn het uitgangspunt van dit pedagogisch beleid.

Gastouderbureau FIJN! heeft deze doelen als volgt in haar pedagogisch visie opgenomen:

Bieden van emotionele veiligheid

Het is van belang dat een kind zich thuis en veilig voelt, het draagt bij aan het welbevinden van het kind. We streven er dan ook naar de warmte en liefde die het kind thuis krijgt na te bootsen. Alleen dan kan een kind zich goed ontwikkelen. Het kind voelt zich vrij om zichzelf te uiten en zichzelf te zijn. De gastouder moet in staat zijn kinderen te begeleiden in het proces van wennen en thuis voelen. Ouders en gastouders worden daarom nadrukkelijk betrokken bij de opvoeding en ontwikkeling van de kinderen, zodat er zoveel mogelijk wordt samengewerkt om voor het kind een zo vertrouwd mogelijke omgeving te creëren. De gastouder zal dan ook de dagelijkse dingen doen die thuis ook worden gedaan, om een vertrouwde omgeving te creëren, waardoor het kind zich thuis voelt. Het aloude Rust, Reinheid en Regelmaat wordt door veel gastouders grotendeels aangehouden. Dit komt tot uiting door onder andere vaste rust-en eetmomenten na te leven, vaak gepaard met rituelen als liedjes zingen. Het doen van een boodschap, was vouwen, aan gezamenlijk aan tafel lunchen zijn voorbeelden van het nabootsen van een huiselijke sfeer.

Persoonlijke competenties

Elk kind ondergaat verschillende stadia in de ontwikkelingsfase. Echter, ieder kind heeft hierin zijn eigen tempo en zijn eigenheid.

Om hier goed op in te gaan wordt naar het individu gekeken en naar de vraag van het kind. Aan elk kind wordt persoonlijk aandacht en ondersteuning gegeven in de ontwikkeling. De gastouder toont respect en waardering voor het individuele kind. Gastouders bespreken de ontwikkeling van het kind met de ouders en signaleren bepaalde aspecten van de ontwikkeling..

Op verzoek van- en in overleg met de (vraag)ouders, heeft de gastouder hier een sturende en/of adviserende rol in. Het doel is samen te werken aan een gewenst resultaat.

Gastouderbureau Fijn! verwacht van haar gastouders dat zij kennis en ervaring hebben met de ontwikkelingsfase van een kind.

Door kinderen het juiste voorbeeld te geven kunnen ze veel van ons leren. Een omgeving waar warmte, ritme en regelmaat is zal het kind helpen zichzelf te ontwikkelen.

Elk kind is uniek en heeft zijn eigenheid en dient hierin gerespecteerd te worden.

Het kind wordt gestimuleerd om zijn eigenheid te uiten, dit geeft hem/haar zelfvertrouwen om zijn/haar eigen ik in een groep te ontdekken.

De gastouder begeleidt het kind door respect te tonen naar zowel zich zelf als alle andere individuen.

Een goede sfeer onderling met de gastouder als voorbeeld zorgt ervoor het kind zich thuis voelt en zijn emoties durft te uiten. Hierbij wordt rekening gehouden met de ontwikkelingsfase van het kind en het tempo van het kind. Dit wil niet zeggen dat het niet gecorrigeerd wordt. Indien het kind meerdere keren geen gehoor geeft aan de waarschuwing van de gastouder zal zij corrigerend optreden. Dit kan bijvoorbeeld zijn: het afzonderen van het kind, bijvoorbeeld op de bank zitten of even geen deelname aan het

spel. Belangrijk hierbij is dat alleen het gedrag van het kind niet goed gekeurd wordt, niet het kind zelf!

Het stimuleren van zelfstandigheid speelt hierbij ook een rol. Door kinderen zelf dingen te laten doen toon je vertrouwen in het kind.

De zelfstandigheid wordt gestimuleerd door kinderen hun gang te laten gaan en kinderen daarin te stimuleren. Kinderen vinden het leuk om dingen zelf te doen. Als iets lukt, dan geeft dat een fijn gevoel, wat hun eigenwaarde verhoogt. Kinderen worden in het proces van zelfstandigheid begeleid door de gastouder.

Sociale competenties

Naast het feit dat een kind een individu is, heeft het te maken met meerdere mensen/kinderen om zich heen. Dit vergt, zeker in de dreumes fase (1,5-2,5 jaar) veel van een kind, maar ook op andere leeftijden is het van groot belang dat het kind door zijn omgeving gestimuleerd wordt door deel te nemen aan het groepsproces. Bij de gastouder zijn vrijwel altijd meerdere kinderen aanwezig, soms ook in uiteenlopende leeftijdscategorieën. De gastouder zal voor elk kind proberen het zo aangenaam mogelijk te maken, het zich veilig te laten voelen, maar het ook samen te laten spelen/werken. Soms moeten er afspraken gemaakt worden die het kind minder leuk vindt, maar alle andere kinderen veel plezier brengt. Er worden dan afspraken gemaakt hoe daar mee om te gaan en dat er de volgende keer op zijn wensen ingegaan wordt. Geven en nemen...

Samen spelen, samen delen. Kinderen leren al op jonge leeftijd om te gaan met anderen opgroeiende kinderen maar ook tussen leeftijdsgenoten leren zij rekening te houden met jongeren en/of oudere kinderen. Vriendjes maken, ruzie maken, helpen, compromissen sluiten, delen, zich in een ander verplaatsen, communiceren; allemaal verwerving van vaardigheden in de omgang met andere kinderen en het aangaan van relaties.

Conflicten onderling worden door de gastouder eerst aangekeken.. wat kunnen de kinderen hier zelf in oplossen. Zo leren de kinderen de consequenties van het eigen gedrag ervaren en zich staande te houden in de groep. Zij observeert de situatie en gaat pas bemiddelen als het de kinderen niet zelf lukt het conflict op te lossen. Op deze manier leren kinderen al in een vroeg stadium te communiceren met elkaar.

Indien een kind een keus heeft, wordt het kind vragend benaderd. Is er geen keus, dat wordt het min of meer opgedragen. Als een gastouder bijvoorbeeld naar buiten wil gaan en het kind moet zijn jas aan, heeft de vraag 'wil je je jas aandoen' een mogelijk averechts effect op wat zij graag wil bereiken (ze geeft het kind een keuze door een vraag te stellen). Zegt ze: 'trek je jas maar aan, dan gaan we zo naar buiten' geeft het kind geen ruimte om "nee" te zeggen. Bij bijvoorbeeld een broodmaaltijd is deze manier van benaderen wel toepasbaar: 'wat wil je op je boterham' geeft een kind een keus.

Normen en waarden

Ieder kind krijgt van huis uit waarden en normen mee, welke is voor een ieder verschillend, maar een aantal basis waarden komen bij de meeste (gast)ouders voor. Een waarde is iets waar men aan hecht / belangrijk vindt , de norm is wat/hoe deze (er) gesteld wordt.

Kinderen moeten zich normen en waarden eigen maken om mee te kunnen doen in de samenleving. Dit is van groot belang van hun socialisering. Zo maken ze kennis met andere sociale en culturele achtergronden van bijvoorbeeld groepsgenootjes en de gastouder.

Situaties met betrekking tot waarden en normen waarin (gast)ouders handelend kunnen optreden en het goede voorbeeld geven zijn o.a.:

- ✓ Taalgebruik
- ✓ wanneer, wat en hoe bestraffen
- ✓ conflicten hanteren
- ✓ wat is goed en wat is fout/slecht
- ✓ sociaal gewenst gedrag
- ✓ regels en etiquette

Samengevat in gedrag van de gastouders:

- ✓ Waarderen het kind zoals het is en uiting geven aan deze waardering. Nemen het kind en zijn emoties en gevoelens serieus.
- ✓ Gebruiken geen lichamelijke straffen. Gebruiken belonen en straffen volgens afspraak met de vraagouders.
- ✓ Blijven consequent en handelen op een herkenbare en duidelijke manier in een bepaalde situatie.
- ✓ Ondersteunen het kind bij het verwerken van gevoelens.
- ✓ Begeleiden het kind bij emoties zoals verdriet, boosheid, angst en vreugde.
- ✓ Creëren een vertrouwde opvangomgeving
- ✓ Steunen het kind en bieden warmte en geborgenheid.

Daar het overbrengen van waarden en normen een belangrijk deel uitmaakt van de opvoeding van kinderen, is het noodzakelijk dat hierover duidelijke afstemming is tussen vraag- en gastouder. Deze uitwisseling van opvoedingsideeën zal een proces zijn wat voortduurt tijdens de gehele opvangperiode.

Stagiaires en vrijwilligers

Sommige gastouders werken met stagiaires en vrijwilligers. De gastouder houdt het gastouderbureau en de ouders op hoogte van de aanwezigheid van deze personen. Dit dient zij schriftelijk aan zowel ouders als Gastouderbureau FIJN! te melden. Indien een vrijwilliger /stagiaire boven de 18 jaar is, dient zij in het bezit te zijn van een (geldige) VOG en dient zich te koppelen in het Personen Register Kinderopvang (PRK).* Een kopie van het VOG alsmede een kopie van het stagecontract dient te worden overhandigd aan Gastouderbureau FIJN!. De gastouder is in het bezit van een geschreven plan hoe zij omgaat met de vrijwilliger/stagiaire, wat zij aan taken mogen verrichten en hoe zij de veiligheid van alle aanwezige kinderen waarborgt. De gastouder onderhoudt zelf de contacten met de school waar de stagiaire de opleiding volgt en de stagebegeleider. Dit geldt ook wanneer de stage niet via Gastouderbureau FIJN! tot stand is gekomen.

De gastouder begeleidt de stagiaire/vrijwilliger binnen het kader van het pedagogisch beleid en is verantwoordelijk voor de dagelijkse werkzaamheden en het leerproces van de stagiaire/vrijwilliger. De stagiaire/vrijwilliger mag geen verantwoordelijkheid dragen voor de opvang of de opvangkinderen, maar voert de taken altijd uit onder direct toezicht van de gastouder. De stagiaire/vrijwilliger mag dus ook niet alleen met de opvangkinderen naar buiten (tenzij kinderen oud genoeg zijn dat er is getekend dat zij alleen buiten mogen spelen, dan mag de stagiaire/vrijwilliger als extra begeleiding mee, maar draagt dus geen verantwoordelijkheid

*Dit geldt voor ALLE personen boven de 18 jaar die regelmatig (minimaal 20 minuten per 3 maanden) bij de gastouder over de vloer, en in aanraking komen met de kinderen. Denk hierbij aan bijvoorbeeld een schoonmaakster.

Hieronder worden per leeftijdsgroep de ontwikkelingen geschetst van de volgende vier ontwikkelingsgebieden:

- ✓ *lichamelijke/persoonlijke ontwikkeling*
- ✓ *verstandelijke/emotionele ontwikkeling*
- ✓ *sociaal-emotioneel veiligheid*
- ✓ *het overbrengen van waarden en normen*

Het is wel belangrijk zich te realiseren dat niet elk kind zich in hetzelfde tempo ontwikkelt.

De ontwikkeling van 0 tot ongeveer 1.5 jaar

Lichamelijk/Persoonlijk

De lichamelijke verzorging en hygiëne spelen een belangrijke rol in deze leeftijdsfase. Tijdens het koppelingsgesprek worden deze zaken vastgelegd voor zover aan de orde, zoals verschonen, voeding, eventueel medicijngebruik, kleding, slapen en omgang met huisdieren. Er wordt geadviseerd een overdrachtsschrift (het z.g. heen- en weerschriftje) te gebruiken.

Verstandelijk/Emotioneel

Er is een sterke behoefte aan ritme en regelmaat. Elk kind heeft nog sterk zijn eigen leef ritme.

Regels komen aan het einde van deze periode. Communicatie, verbaal en non-verbaal, is vanaf het begin belangrijk. Daarnaast is er behoefte aan stimulering van de zintuigen.

In deze fase is praten, knuffelen en liedjes zingen met het kind belangrijk.

Sociaal-emotioneel

De behoefte aan lichaamscontact is in deze periode erg sterk. Het geeft het kind een vertrouwd en veilig gevoel. Het kind heeft een eigen plekje nodig bij vaste verzorgers.

De ontwikkeling van 1.5 – 2.5 jaar

Lichamelijk/persoonlijk

Een ruime en veilige leefomgeving waar het kind zijn grove motoriek zoals klimmen, rennen, fietsen kan oefenen, is nodig. Daarnaast is kennismaking met verschillende materialen belangrijk. Ook de fijne motoriek begint op gang te komen, bijvoorbeeld de boterham met een vorkje prikken, torentjes bouwen en scheppen in de zandbak. De beheersing van spieren wordt steeds beter. Tegen het einde van de dreumesperiode (\pm 2,5 jaar) krijgt het kind beheersing over de sluitspieren en zou begonnen kunnen worden met de zindelijkheidstraining. De leeftijd waarop kinderen hieraan toe zijn is verschillend.

Verstandelijk/emotioneel

Een geordende omgeving om zelf te kunnen ordenen is belangrijk. Het spelmateriaal moet prikkelend zijn. Er is behoefte aan actieve taalstimulering zoals boekjes lezen, liedjes zingen, puzzelen en natuurlijk de omgeving verkennen zoals de kinderboerderij, speeltuin enz.

Sociaal-emotioneel

Structuur, regelmaat en vaste verzorgers zijn voor het kind belangrijk als basisveiligheid voor het ontwikkelen van eigen initiatieven. Het kind heeft behoefte aan positieve zelfbevestiging.

Het kind wil graag zelf allerlei handelingen doen om ervarend te leren. Contact met leeftijdsgenootjes begint in deze periode te komen. Materiaal voor imitatiespel is nodig.

De ontwikkeling van 2.5 – 4 jaar

Persoonlijk/Lichamelijk

Er moet ruimte zijn om te experimenteren. De opbouw in moeilijkheid van spelmateriaal is belangrijk, waarbij als uitgangspunt geldt dat het spel uitdagend moet blijven. Het kind heeft behoefte aan oefening van de fijne motoriek, zoals kleuren, verven, plakken en daarnaast ruimte om energie kwijt te kunnen.

Verstandelijk/emotioneel

Het kind wil zijn eigen verhaal kwijt en heeft behoefte aan verbale communicatie met volwassenen en leeftijdsgenootjes. De behoefte om verstandelijke vaardigheden aan te leren begint zich te ontwikkelen. De intelligentie ontwikkeling wordt ook gestimuleerd door de kinderen te betrekken bij de dagelijkse gang van zaken en hen hierover te informeren. De gastouders kan het kind opdrachten geven om dingen te halen. Het kind wordt ook gestimuleerd door hem zelf te laten nadenken, door niet alles zelf voor het kind te doen.

Sociaal-emotioneel

Materiaal voor fantasie en imitatiespel zijn nodig. Er is behoefte aan saamhorigheid en oefenen van de sociale vaardigheid. Daarnaast ontstaat de behoefte aan een plek om zich terug te trekken, alleen of samen met leeftijdsgenootjes. De behoefte aan positieve zelfbevestiging blijft ook op deze leeftijd belangrijk evenals de behoefte aan duidelijke regels. Spelen met poppen of bouwen met blokken en auto's erbij kan de fantasie stimuleren.

De ontwikkeling van 4-8 jaar

Persoonlijk/Lichamelijk

Er is in deze periode sprake van een snelle motorische ontwikkeling, de kinderen hebben moeite om de eigen groei bij te houden. Ze proberen vaak dingen die nog te moeilijk zijn. Het gaat nu steeds meer om het bewegen met een doel in plaats van bewegen om het bewegen. De fijne motoriek ontwikkelt zich vanuit de polsen en niet meer vanuit de schouders en ellebogen.

Verstandelijk/emotioneel

Veel vaardigheden die kinderen opdoen op school worden elders nogmaals geoefend. Kinderen in deze leeftijd nemen spraak van anderen over. Ze gebruiken taal nu ook om zichzelf er mee uit te drukken. Hierdoor gaan ze ook steeds meer vragen over de wereld om zich heen, over relaties, over hun lichaam enz. Fantasie en werkelijkheid worden in het begin nog door elkaar gehaald. Kinderen kunnen in deze leeftijd meer denken in oorzaak en

gevolg. In zintuiglijk opzicht kunnen de kinderen gedifferentieerder waarnemen: details en overzicht.

Sociaal- emotioneel

Het samenspelen met andere kinderen neemt een belangrijke plaats in. De invloed van buiten het gezin wordt groter. De relaties tussen kinderen onderling worden belangrijker. Een kind in deze leeftijdsfase is in staat constructiever in een groep te spelen; kan zich verplaatsen in andermans gevoelens, vergelijkt regels en houdt zich aan spelregels. Het kind gaat ook zijn grenzen zoeken.

De ontwikkeling van 8-12 jaar

Persoonlijk/Lichamelijk

De meeste basisvaardigheden hebben de kinderen nu onder de knie. De bewegingen worden door grote kinderen primair gebruikt om iets mee te doen, bijv. sporten. De fijne motoriek verfijnt zich; schrijven van cijfers en letters op een lijntje is nog een behoorlijke 'priegelklus'. Tot een jaar of 9 zijn ze vooral bezig met het uitbouwen van de bewegingspatronen die zij al hebben ontwikkeld: ze worden er steeds beter, sneller, soepeler in. Daarnaast gaan ze oefenen om nieuwe bewegingen onder de knie te krijgen, zoals touwtjespringen, skaten, kopje duikelen op het klimrek. Na het 10^e jaar worden de onderlinge verschillen tussen jongens en meisjes steeds beter zichtbaar, maar ook wordt het verschil tussen motorisch sterkere en zwakkere kinderen goed zichtbaar.

Verstandelijk/emotioneel

Het denken is concreet gericht: de werkelijkheid wordt in toenemende mate belangrijker voor kinderen. Met behulp van concrete dingen ontwikkelen zij het zelfstandig denken en logisch redeneren.

Sociaal-emotioneel

Een kind is in deze leeftijdsfase sterk gericht op de omgang met leeftijdgenoten. Vriendschappen worden enorm belangrijk. Kinderen willen graag ergens bij horen en zich geaccepteerd voelen. Ze gaan het ook belangrijker vinden om te weten "hoe het hoort". Tegelijkertijd vergelijken zij zichzelf juist steeds met anderen om te ontdekken wie ze nu eigenlijk zelf zijn. Dit vergelijken van zichzelf met anderen, draagt bij aan de ontwikkeling van de identiteit. Het bij de groep willen horen, betekent ook dat op deze leeftijd buitensluiting en pesten een rol kunnen gaan spelen

Dit is de leeftijd waarin echte vriendschappen zich gaan ontwikkelen, gebaseerd op wederzijdse acceptatie en het elkaar bijstaan en steunen. Kinderen zijn nu nog aan het ontdekken met wie ze het best kunnen opschieten en met wie ze het prettigst samen spelen. De combinaties kunnen dus nog weleens wisselen.

Extra note maart 2020 i.v.m. Corona virus:

Wij verwachten van de gastouder dat zij de ontwikkelingen omtrent risico factoren binnen hun beroepsgroep zoals het CORVID 19 (Corona) virus scherp in de gaten houdt middels de informatie kanalen die hiervoor beschikbaar zijn en de informatie / instructies vanuit het gastouderbureau tot zich nemen en opvolgen.

